

EKSAMEN

Emnekode: SFB14204	Emne: Offentlig regnskap og budsjettering
Dato: Fredag 10.1.14 – mandag 13.1.14	Eksamenstid: Fredag 10.1.14 kl. 15.00 til mandag 13.1.14 kl. 15.00
Hjelpemidler: Alle hjelpemidler, men det er ikke lov å kommunisere med noen. Dette er en individuell eksamen.	Faglærer: Asbjørn O. Pedersen
<p>Eksamensoppgaven: Oppgavesettet består av 6 sider inklusiv denne forsiden. I tillegg kommer det et vedlegg til oppgave 4 på 4 sider. Kontroller at oppgaven er komplett før du begynner å besvare spørsmålene.</p> <p>Oppgavesettet består av 6 oppgaver. Alle oppgavene skal besvares. Anslått tidsforbruk er angitt for hver oppgave, og angir hvor mye oppgavene vil telle ved sensur.</p> <p>For alle oppgaver: Ta egne forutsetninger der du finner dette nødvendig.</p> <p>Innlevering skal skje på eksamenskontoret innen kl. 15.00 mandag den 13. januar 2014. Du skal levere inn to eksemplarer. Husk å fylle ut forside og egenerklærings skjema.</p> <p>Påfør besvarelsen ditt kandidatnummer (på alle ark), og ikke navn.</p>	
Sensurdato: 3. februar 2014	
Karakterene er tilgjengelige for studenter på studentweb senest 2 virkedager etter oppgitt sensurfrist. Følg instruksjoner gitt på: www.hiof.no/studentweb	

NB! For alle oppgaver: Ta egne forutsetninger der du finner dette nødvendig.

Oppgave 1 (10 %)

Formannskapet Skålatind kommune har i november 2012 vedtatt å yte idrettslaget Varden et tilskudd på kr 100.000,- til et idrettsarrangement i begynnelsen av desember. Formannskapet har satt som en betingelse at idrettslaget må fylle ut skjema RB1053 – skjema for idrettslige arrangementer - og at de må levere inn et regnskap over arrangementet for å få utbetalt tilskuddet.

I lokalavisen fikk idrettslaget Varden bare lovord for arrangementet, som trakk flere hundre mennesker. Idrettslagets formann sa i et intervju at dette var et stort økonomisk løft for idrettslaget, men at mesteparten av utgiftene ville bli dekket ved et tilskudd fra kommunen.

Kommunen har avsluttet regnskapet for 2012 innenfor lovens frist, som var den 15. februar 2013. Kommunen har hverken mottatt skjema RB1053 eller et regnskap fra idrettslaget innenfor nevnte frist. Idrettslaget leverer først skjemaet og regnskapet den 22. august 2013.

- a) På hvilket regnskapsår (2012 eller 2013) skal kommunen bokføre tilskuddet? Begrunn svaret og vis til aktuelle bestemmelser.

Formannskapet i Skålatind vedtok i samme møte at idrettslaget Varden vederlagsfritt fikk overført kommunens løpemaskin. Per 31.12.2012 stod denne bokført til kr 50.000,- i kommunens balanse, og en takst bekrefter at verdien på løpemaskinen er den samme som bokført verdi.

Ved regnskapsavslutningen tar kommunens regnskapssjef og fjerner løpemaskinen fra anleggsmidler mot at kapitalkonto reduseres tilsvarende i balansen.

- b) Er du enig i regnskapssjefens postering?
- c) Hvilket regnskapsprinsipp anvender du i spm. b)? Du skal redegjøre for hva dette regnskapsprinsippet er, og gi en kort beskrivelse hva dette regnskapsprinsippet innebærer.

Oppgave 2 (10 %)

Nedenfor vises utdrag fra obligatoriske (forskriftsbestemte) budsjettoppstillinger:

Budsjettskjema 1A		Budsjettskjema 1B	
Sum frie disponible inntekter	120 000	Til fordeling drift (skjema 1a)	88 000
Netto finansinntekt/utgift	-20 000	Til skole	20 000
Netto avsetninger	-10 000	Til helse	30 000
Overført til investering	-5 000	Til barnehage	15 000
Til fordeling drift (skjema 1b)	88 000	Øvrige områder	23 000
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	xxxx	Sum fordelt	88 000

Din oppgave: Svar på spørsmål 2a) og 2b). Svar kortfattet. Vurderinger er ikke nødvendig. Budsjettskjemaene i oppgaven finner du i boka i kapitel 15.16.1.

Oppgave 2a) Hvilket beløp skal det stå på nederste linje i budsjettskjema økonomisk oversikt drift? Forutsett at det ikke er noen feil i skjema 1A og 1B, slik at du har de opplysninger du trenger i skjema 1A og 1B for å svare.

Oppgave 2b) Er dette budsjettet lovlig? Gi en kort begrunnelse.

Oppgave 3 (30 %)

Regnskapssjefen har lagt fram et driftsregnskap som foreløpig viser et merforbruk på 17 mill. kroner, og et investeringsregnskap som balanserer. Som revisor er du ikke enig med regnskapssjefen. Din jobb er nå å korrigere regnskapet for 2012 (både drift- og investeringsregnskapet) slik at det tilfredsstillende kommuneloven og regnskapsforskriften. Vis til aktuelle lover, forskrifter og evt andre bestemmelser i forhold til de korrigeringer du gjennomfører.

I besvarelsen trenger du bare å fremstille hvordan endelig regnskap fremstår. Du trenger således ikke å gjengi kolonner for foreløpig regnskapstall og budsjett.

Driftsregnskapet 2012

	Korrigert regnskap	Foreløpig regnskap	Budsjett
<i>Netto driftsresultat (negativ res regnskap)</i>		-6.000.000	10.000.000
Interne finansieringstransaksjoner			
Bruk av disposisjonsfond		20.000.000	12.000.000
Bruk av bundne driftsfond		2.000.000	5.000.000
<i>Sum bruk av avsetninger (inntekter)</i>		22.000.000	17.000.000
Overført til investeringsregnskapet		27.000.000	17.000.000
Dekning av tidligere års rm underskudd		0	1.000.000
Avsetning til disp.fond		5.000.000	7.000.000
Avsetning til bundne driftsfond		1.000.000	2.000.000
<i>Sum avsetninger (utgifter)</i>		33.000.000	27.000.000
<i>Årets rm overskudd (mindreforbruk)</i>			0
<i>Årets rm underskudd (merforbruk)</i>		17.000.000	

Regnskapssjefen har valgt å bruke mer av kommunens disposisjonsfond enn det som er budsjettert av kommunestyret. Dette begrunner regnskapssjefen med at det tilbake i 2005 foreligger et kommunestyrevedtak som gir rådmann anledning til å bruke kommunestyrets disposisjonsfond utover budsjett dersom rådmann finner at dette er økonomisk forsvarlig. Kommunestyrets som ble valgt høsten 2011 er ikke klar over dette vedtaket.

Regnskapssjefen begrunner også den økte bruken av disposisjonsfond med at investeringsregnskapet trenger disse pengene, siden det er behov for å overføre 10 mill. kroner ekstra i forhold til budsjett for å få størst mulig egenkapitalgrad på kommunens investeringer.

Kommunen har i 2012 pådradd seg utgifter på over 10 mill.kroner knyttet til bruk av to øremerkede tilskudd på to prosjekter på hhv 7 mill. kroner og 3 mill.kroner. 10 mill.kroner er mottatt i øremerket tilskudd tidligere år, og står på fond pr 31.12.2011. I 2012 har kommunen mottatt 4 mill.kroner i øremerket tilskudd som det først vil påløpe utgifter på i 2013.

For øvrig har kommunen i sitt økonomireglement tatt inn en bestemmelse om at rekkefølgen på strykingsbestemmelsene skal være slik at avsetninger til disposisjonsfond skal strykes før en stryker overføring fra drifts- til investeringsregnskapet.

Investeringsregnskapet 2012

	Korrigert regnskap	Foreløpig regnskap	Budsjett
Utgifter			
Skole - inventar		7.000.000	5.000.000
Skole- bygg		102.000.000	95.000.000
Kulturhus		0	25.000.000
Opprusting torg		22.000.000	12.000.000
<i>Sum investeringsutgifter</i>		<i>131.000.000</i>	<i>137.000.000</i>
Avsetninger			
Til ubundne investeringsfond		15.000.000	0
Til bundne investeringsfond		15.000.000	0
<i>Sum finanseringstransaksjoner (utgifter)</i>		<i>30.000.000</i>	<i>0</i>
Inntekter			
Salg av eiendom		15.000.000	10.000.000
Overføring fra staten		22.000.000	30.000.000
<i>Sum investeringsinntekter</i>		<i>37.000.000</i>	<i>40.000.000</i>
Finansieringsbehov		124.000.000	97.000.000
Dekket slik:			
Overføring fra driftsregnskapet		27.000.000	17.000.000
Bruk av lån		70.000.000	73.000.000
Bruk av ubundne investeringsfond		25.000.000	5.000.000
Bruk av bundne fond		2.000.000	2.000.000
<i>Sum finansiering (inntekter)</i>		<i>124.000.000</i>	<i>97.000.000</i>
Udisponert			0
Udekket		0	

Til investeringsregnskapet får du vite at overføring fra staten er 15 mill.kroner et øremerket investeringstilskudd til investeringen knyttet til skolebygg. Regnskapsleder har valgt å avsette det øremerkede tilskuddet til bundet investeringsfond siden det vil påløpe minst 15 mill. kroner til ferdigstilling av bygget i 2013. Utbyggingen av skolen har av kommunestyret fått sin finansiering i 2012, og det er ikke bevilget noe mer i budsjettet for 2013. De resterende 7 mill.kronene som er mottatt fra staten, knytter seg i sin helhet til øremerkede midler til bygging av nytt kulturhus som ikke er igangsatt i 2012.

Kommunen hadde ved inngangen av 2012 totalt 45 mill.kroner i ubrukte lånemidler. I 2012 er det tatt opp 30 mill. kroner i nye lån i tråd med kommunestyrevedtak.

Regnskapsleder har avsatt inntekter på 15 mill. kroner knyttet til salg av nedlagt skole til et ubundet investeringsfond til bruk senere år.

Kommunen har tidligere år mottatt 2 mill. kroner fra Miljøverndepartementet i øremerkede midler til opprusting av kommunens torg. Disse er budsjettetert brukt i 2012 i forbindelse med opprusting av torget.

Oppgave 4 (20 %)

Avstem kretsløpet for arbeidskapital og kretsløpet for anleggsmidler og langsiktig gjeld i vedlagte regnskap.

Oppgave 5 (15 %)

Problemstilling:

Skolestrukturen i Tinghaugen kommune er under endring. Den lille skolen «Østigarden skole» skal legges ned i 2013, og Tingstad skole (sentrumsskolen) skal bygges om. I forbindelse med ombygging av Tingstad skole vil det i perioder være nødvendig å leie midlertidige lokaler i Tingstad sentrum til elever og lærere, slik at undervisningen kan gjennomføres på mest mulig normal måte. Kommunen ser for seg at behovet for midlertidige lokaler kan dekkes ved at det leies inn en brakkerigg i byggeperioden, kombinert med sporadisk leie av møterom fra hotell og andre private utleiere i nærområdet. Ved leie av møterom må elever og lærere transporteres med minibuss mellom de aktuelle stedene. På grunn av de lange avstandene i kommunen ønsker ikke kommunen å bruke frigjort kapasitet i Østigarden skole til å avhjelpe situasjonen.

Som en del av utbyggingen skal den eldste delen av skolen rives for å gjøre plass til den nye delen av skolen. Den nye skolen får plass til flere elever, og kan ta i mot elevene fra Østigarden.

Kommunen ser på merutgiftene som en naturlig følge av investeringen, og ønsker at utgiftene aktiveres sammen med byggekostnadene. Dette betyr etter kommunens oppfatning at det også er anledning til lånefinansiering av merutgiftene.

Kommunens revisor er usikker på om merutgiftene til leie av brakkerigg, leie av møtelokaler, utgifter til transport og rivningskostnader kan føres i investeringsregnskapet.

Din oppgave:

Drøft problemstillingen.

Besvarelsen skal disponeres slik:

- 1) Vis til aktuelle bestemmelser og standarder.**
- 2) Argumenter for føring i driftsregnskap.**
- 3) Argumenter for føring i investeringsregnskap.**
- 4) Avveining av argumentene for/mot, og begrunnelse for forslag til løsning.**
- 5) Foreslå løsning på problemstillingen/e.**

Oppgave 6 (15 %)

- a) Beskriv kort det du mener er de viktigste budsjett- og regnskapsreglene i statsregnskapet.

Gi gjerne henvisninger til hjemler og nærmere drøfting av lovteksten i denne besvarelsen.

- b) I forbindelse med bevilgningsregnskapet § 5 er det brukt to bevilgningstyper. Dette er «overslagsbevilgning» og «kan nyttes under post». Er dette bevilgningstyper som følger hovedreglene for bevilgning, eller vil du si at disse to er unntak fra hovedreglene?

Svaret skal begrunnes kort.

Vedlegg til oppgave 4

Driftsregnskapet

KOSTRA-art	Tekst	Regnskap 2012
	Driftsinntekter	
600	Brukerbetalinger	-42 602 963
620-670	Andre salgs- og leieinntekter	-88 053 130
700-780	Overføringer med krav til motytelse	-180 624 738
800	Rammetilskudd	-460 948 089
810	Andre statlige tilskudd	-56 658 600
830-850, 880-895	Andre overføringer	-3 872 874
870	Skatt på inntekt og formue	-318 139 497
874	Eiendomsskatt "Verk og bruk"	- 2 406 292
875	Eiendomsskatt "Annenfast eiendom"	-34 048 400
877	Andre direkte og indirekte skatter	-625 309
	<i>Sum driftsinntekter Sum = B</i>	<i>- 1 187 979 893</i>
	Driftsutgifter	
010-089, 160-165	Lønnsutgifter	626 627 764
090-099	Sosiale utgifter	158 796 454
100-285 -(160-165)	Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjon	124 199 192
300-380	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	172 931 835
400-490	Overføringer	60 146 408
590	Avskrivninger	26 113 716
690 + (290-790)	Fordelte utgifter	-15 277 342
	<i>Sum driftsutgifter Sum = C</i>	<i>1 153 538 026</i>
	Brutto driftsresultat Sum = B-C	-34 441 867
	Finansinntekter	
900-905	Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-33 056 532
909	Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0
920	Mottatte avdrag på utlån (sosial- og næringsutlån)	-222 997
	<i>Sum eksterne finansinntekter Sum = E</i>	<i>-33 279 530</i>
	Finansutgifter	
500	Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	27 721 489
509	Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0
510	Avdragsutgifter	27 091 370
520	Utlån (sosial- og næringsutlån)	93 764
	<i>Sum eksterne finansutgifter Sum = F</i>	
	Resultat eksterne finanstransaksjoner Sum = E-F	54 906 622
990	Motpost avskrivninger	-26 113 716
	Netto driftsresultat Sum = I	-38 928 491

Interne finansieringstransaksjoner		
930	Bruk av tidligere års regnskapsmessige overskudd	-17 451 444
940	Bruk av disposisjonsfond	-24 074 880
950	Bruk av bundne driftsfond	- 7 297 639
958	Bruk av bundne investeringsfond	0
	<i>Sum bruk av avsetninger Sum = J</i>	<i>-48 823 964</i>
570	Overført til investeringsregnskapet	4 473 587
530	Dekning av tidligere års regnskapsmessige underskudd	0
540	Avsetninger til disposisjonsfond	43 505 004
550	Avsetninger til bundne driftsfond	18 427 602
	<i>Sum avsetninger Sum = K</i>	<i>66 406 193</i>
580	Årets regnskapsmessige overskudd (mindreforbruk)	21 346 261
980	Årets regnskapsmessige underskudd (merforbruk)	
	<i>Sum = I + J - K</i>	<i>0</i>

Investeringsregnskapet

KOSTRA-art	Tekst	Regnskap 2012
	Inntekter	
660-670	Salg av driftsmidler og fast eiendom	- 4 088 908
600-650	Andre salgsinntekter	-65 730
700-780	Overføringer med krav til motytelse	- 7 800 332
800-810	Statlige overføringer	0
830-895	Andre overføringer	0
900-905	Renteinntekter, utbytte og eieruttak	0
	<i>Sum inntekter Sum = L</i>	<i>-11 954 970</i>

	Utgifter	
010-089, 160-165	Lønnsutgifter	3 320 172
090-099	Sosiale utgifter	0
100-285 -(160-165)	Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjon	55 541 828
300-380	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	0
400-490	Overføringer	8 133 968
500	Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	620 390
690 + (290-790)	Fordelte utgifter	0
	<i>Sum utgifter Sum = M</i>	<i>67 616 358</i>

	Finanstransaksjoner	
510	Avdragsutgifter	3 528 774
520	Utlån	9 270 193
529	Kjøp av aksjer og andeler	2 638 566
530	Dekning av tidligere års udekket	0
548	Avsetninger til ubundne investeringsfond	20 709 426
550	Avsetninger til bundne investeringsfond	1 300 000
	<i>Sum finans- og finansieringstransaksjoner</i>	<i>37 446 959</i>

	(utbetalinger og avsetninger) Sum = N	
	Finansieringsbehov Sum O = M+N-L	93 108 346

	<i>Dekket slik:</i>	
910	Bruk av lån	-49 207 617
920	Mottatte avdrag på utlån	-10 578 011
929	Salg av aksjer og andeler	0
930	Bruk av tidligere års udisponert	0
970	Overføringer fra driftsregnskapet	- 4 473 587
940	Bruk av disposisjonsfond	0
948	Bruk av ubundne investeringsfond	-10 245 486
950	Bruk av bundne driftsfond	0
958	Bruk av bundne investeringsfond	-18 603 645
	<i>Sum finansiering Sum = R</i>	<i>-93 108 346</i>
580	Udisponert i år	0
980	Udekket i år	0

Balansen

KOSTRA-kapittel	Tekst	Regnskap 2012	Regnskap 2011
	Eiendeler		
2.2	Anleggsmidler	2 009 042 718	1 973 442 206
2.27	Faste eiendommer og anlegg	814 105 977	774 915 799
2.24	Utstyr, maskiner og transportmidler	22 787 659	25 268 067
2.22	Utlån	51 103 548	54 540 599
2.21	Aksjer og andeler	72 816 271	70 273 705
2.20	Pensjonsmidler	1 048 229 264	1 050 444 036
2.1	Omløpsmidler	536 397 939	427 345 547
2.13	Kortsiktige fordringer	105 320 407	92 583 657
2.18	Aksjer og andeler	39 075 977	35 186 348
2.19	Premieavvik	0	0
2.12	Sertifikater	0	0
2.11	Obligasjoner	0	0
2.10	Kasse, postgiro, bankinnskudd	392 001 556	299 575 541
	<i>Sum eiendeler</i>	<i>2 545 440 658</i>	<i>2 400 787 753</i>

	Egenkapital og gjeld		
2.5	Egenkapital	-122 608 981	245 648 901
2.56	Disposisjonsfond	-97 585 654	-78 155 430
2.51	Bundne driftsfond	-43 254 286	-32 134 323
2.53	Ubundne investeringsfond	-26 382 265	-15 918 324
2.55	Bundne investeringsfond	-32 696 355	-50 000 000
2.581	Endring i regns.prinsipp som påvirker AK (drift)	-20 077 991	-20 077 991
2.580	Endring i regns.prinsipp som påvirker AK (invest)	18 977 426	18 977 426
2.5950	Regnskapsmessig overskudd (mindreforbruk)	-21 346 261	-17 451 444
2.5900	Regnskapsmessig underskudd (merforbruk)	0	0
2.5960	Udisponert i investeringsregnskapet	0	0
2.5970	Udekket i investeringsregnskapet	0	0
2.5990	Kapitalkonto	99 756 403	-50 898 715

	Gjeld:		
2.4	Langsiktig gjeld	-2 264 456 281	-1 999 708 268
2.40	Pensjonsforpliktelse	-1 372 316 387	-1 204 648 230
2.41-2.42	Ihenderhaverobligasjonslån	0	0
2.43-2.44	Sertifikatlån	0	-170 500 000
2.45-2.49	Andre lån	-892 139 894	-624 560 038
2.3	Kortsiktig gjeld	-158 375 395	-155 430 584
2.31	Kassekredittlån	0	0
2.32	Annen kortsiktig gjeld	-158 375 395	-155 430 584
2.39	Premieavvik	0	0
	<i>Sum egenkapital og gjeld</i>	<i>-2 545 440 658</i>	<i>-2 400 787 753</i>
2.9	Memoriakonto		
2.9100	Ubrukte lånemidler	155 657 162	77 164 780
2.9200	Andre memoriakonti	0	0
2.9999	Motkonto for memoriakontiene	-155 657 162	-77 164 780